

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 408/2014-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 23. júla 2014 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza a zo sudcov Sergeja Kohuta (sudca spravodajca) a Lajosa Mészárosa predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava, zastúpenej advokátom doc. JUDr. Branislavom Fridrichom, PhD., Advokátska kancelária Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingová 4, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj namietaného porušenia čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 47 Charty základných práv Európskej únie postupom Okresného súdu Levice a jeho uzneseniami sp. zn. 12 Er 63/2005 z 25. apríla 2012 (Rvp 20927/2013), sp. zn. 12 Er 589/2005 z 12. januára 2012 (Rvp 20928/2013) a sp. zn. 14 Er 868/2008 z 19. mája 2011 (Rvp 20929/2013 a Rvp 20930/2013), postupom Okresného súdu Komárno a jeho uzneseniami sp. zn. 9 Er 641/2004 z 5. apríla 2012 (Rvp 20931/2013), sp. zn. 9 Er 490/2005 zo 4. apríla 2012 (Rvp 20932/2013) a sp. zn. 9 Er 347/2007 z 28. júna 2012 (Rvp 20933/2013), postupom Okresného súdu Nitra a jeho uzneseniami sp. zn. 15 Er 308/2006 z 20. júna 2012 (Rvp 20934/2013), sp. zn. 17 Er 77/2007 z 31. mája 2012 (Rvp 20935/2013 a Rvp 21295/2013), sp. zn. 9 Er 2/2004 z 10. apríla 2012 (Rvp 20936/2013) a sp. zn. 27 Er 591/2006 z 21. júna 2012 (Rvp 20937/2013), postupom Okresného súdu Topoľčany a jeho uzneseniami sp. zn. 5 Er 746/2007 zo 14. augusta 2012

(Rvp 20938/2013 a Rvp 20939/2013) a sp. zn. 7 Er 88/2006 z 2. apríla 2012 (Rvp 20940/2013) a postupom Okresného súdu Nové Zámky a jeho uznesením sp. zn. 14 Er 655/2005 z 9. mája 2012 (Rvp 20941/2013), ako aj postupom Krajského súdu v Nitre a jeho uzneseniami sp. zn. 25 CoE 92/2013 z 30. apríla 2013 (Rvp 20927/2013), sp. zn. 5 CoE 72/2013 z 28. marca 2013 (Rvp 20928/2013), sp. zn. 26 CoE 65/2013 z 31. mája 2013 (Rvp 20929/2013 a Rvp 20930/2013), sp. zn. 15 CoE 207/2012 z 23. novembra 2012 (Rvp 20931/2013), sp. zn. 5 CoE 223/2012 z 28. februára 2013 (Rvp 20932/2013), sp. zn. 25 CoE 231/2012 z 28. marca 2013 (Rvp 20933/2013), sp. zn. 9 CoE 19/2013 z 31. mája 2013 (Rvp 20934/2013), sp. zn. 5 CoE 6/2013 z 31. januára 2013 (Rvp 20935/2013 a Rvp 21295/2013), sp. zn. 15 CoE 3/2013 z 28. februára 2013 (Rvp 20936/2013), sp. zn. 5 CoE 23/2013 z 31. mája 2013 (Rvp 20937/2013), sp. zn. 8 CoE 147/2012 z 29. mája 2013 (Rvp 20938/2013 a Rvp 20939/2013), sp. zn. 26 CoE 75/2012 z 31. mája 2013 (Rvp 20940/2013) a sp. zn. 6 CoE 47/2013 z 30. apríla 2013 (Rvp 20941/2013) a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., vedené pod sp. zn. Rvp 20927/2013 až sp. zn. Rvp 20941/2013 a sp. zn. Rvp 21295/2013 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 20927/2013.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 3. a 13. septembra 2013 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorými namieta porušenie základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 1

Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“), ako aj porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru a čl. 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) už označeným postupom Okresného súdu Levice, Okresného súdu Komárno, Okresného súdu Nitra, Okresného súdu Topoľčany a Okresného súdu Nové Zámky (ďalej len „postupy a uznesenia okresných súdov“) a postupom Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) a jeho už označenými uzneseniami (ďalej len „postupy a uznesenia krajského súdu“).

Zo sťažností vyplýva, že sťažovateľka sa v rámci svojej podnikateľskej činnosti zaoberá inter alia poskytovaním úverov z vlastných zdrojov a v rámci svojej činnosti poskytla na základe zmlúv o úvere uzavretých s dlžníkmi úvery, ktoré boli títo povinní vrátiť podľa podmienok dojednaných v úverových zmluvách. Vzhľadom na skutočnosť, že dlžníci dobrovoľne nepristúpili k úhrade svojich záväzkov, ich pohľadávky voči sťažovateľke sa stali splatnými a v nadväznosti na podmienky dojednané v úverových zmluvách obsahujúce vo väčšine prípadov tzv. rozhodcovskú doložku boli sťažovateľkou začaté rozhodcovské konania pred ňou zvoleným rozhodcovským súdom. Následne boli na základe rozhodcovských rozsudkov vydaných v týchto konaniach začaté exekučné konania. V ďalších prípadoch boli na základe splnomocnenia udeleného dlžníkmi pri podpise úverovej zmluvy spísané splnomocnencami dlžníkov notárske zápisnice, ktoré sa taktiež stali exekučnými titulmi, na podklade ktorých boli v prospech sťažovateľky začaté exekučné konania. V priebehu exekučných konaní bolo uzneseniami okresných súdov v sťažovateľkou napadnutých konaniach rozhodnuté o zastavení prebiehajúcich exekučných konaní. Krajský súd na odvolania sťažovateľky svojimi rozhodnutiami potvrdil napadnuté uznesenia okresných súdov ako vecne správne.

Sťažovateľka v predostretej argumentácii atakuje právne závery vyplývajúce z rozhodovacej činnosti okresných súdov a krajského súdu, ktorým vytýka ich nesprávnosť z hľadiska právneho posúdenia relevantných hmotnoprávnych ustanovení príslušných právnych predpisov na predmetnú právnu vec sa vzťahujúcich, a zároveň poskytuje ústavnému súdu vlastnú interpretáciu právnych predpisov vzťahujúcich sa na uvedené konania.

V nadväznosti na uvedené sťažovateľka žiada, aby ústavný súd vydal rozhodnutie, ktorým vysloví porušenie jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu, ako aj porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy, čl. 14 dohovoru a čl. 47 charty postupom a uzneseniami okresných súdov a postupom a uzneseniami krajského súdu v uvedených konaniach, zruší označené uznesenia okresných súdov a uznesenia krajského súdu, veci vráti okresným súdom na ďalšie konanie a sťažovateľke prizná primerané finančné zadosťučinenie, ako aj úhradu trov konania.

Ústavný súd poukazuje na nesprávne označenie dátumu vydania napadnutého uznesenia krajského súdu sp. zn. 9 CoE 19/2013 z „21. 5. 2013“ sťažovateľkou v petite sťažnosti, ktoré považoval za zrejmu nesprávnosť a vychádzajúc z príloh sťažnosti, uviedol v záhlaví tohto uznesenia správny dátum napadnutého uznesenia, t. j. 31. máj 2013.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne

neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

2.1 K spoločnému prerokovaniu vecí

Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha vecí to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“).

Podľa § 112 ods. 1 OSP môže súd v záujme hospodárnosti konania spojiť na spoločné konanie vecí, ktoré sa už začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov.

Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 112 ods. 1 OSP.

S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 20927/2013 až sp. zn. Rvp 20941/2013 a sp. zn. Rvp 21295/2013 a z tohto obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť uvedených sťažností, ako aj vzhľadom na totožnosť v osobe sťažovateľky a krajského súdu, proti ktorému sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd o ich spojení na spoločné konanie tak, ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto uznesenia.

2.2 K neprípustnosti sťažnosti pôvodne vedenej pod sp. zn. Rvp 21295/2013

Podľa § 24 písm. b) zákona o ústavnom súde návrh nie je prípustný, ak ústavný súd v tej istej veci koná.

Prekážka prv začatého konania (litispendencia) bráni tomu, aby na ústavnom súde prebiehali dve konania, prípadne viac konaní v tej istej veci. Totožnosť veci je daná pri zhode predmetu konania, skutkových okolností, z ktorých sa uplatnené právo vyvodzuje, a identitou účastníkov konania. O prekážku litispencie nejde, ak chýba čo len jeden z uvedených znakov totožnosti veci.

Ústavný súd zistil, že pod sp. zn. Rvp 20935/2013 prebieha na ústavnom súde konanie o totožnej sťažnosti sťažovateľky doručenej 3. septembra 2013, pričom v obidvoch sťažnostiach je namietané porušenie tých istých práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 20 ods. 1 a čl. 12 ods. 2 ústavy, čl. 6 ods. 1, čl. 14 dohovoru, čl. 1 dodatkového protokolu a čl. 47 charty postupom Okresného súdu Nitra a jeho uznesením sp. zn. 17 Er 77/2007 z 31. mája 2012, ktorým konajúci súd vyhlásil exekúciu za neprípustnú a zastavil ju, a postupom krajského súdu a jeho uznesením sp. zn. 5 CoE 6/2013 z 31. januára 2013, ktorým krajský súd návrh na prerušenie konania zamietol a uznesenie prvostupňového súdu potvrdil.

Podľa zistenia ústavného súdu vo veciach vedených pod sp. zn. Rvp 20935/2013 a sp. zn. Rvp 21295/2013 vystupujú identickí účastníci konania (sťažovateľka, Okresný súd Nitra a krajský súd), predmet uvedených konaní je identický (namietané porušenie sťažovateľkiných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 20 ods. 1 a čl. 12 ods. 2 ústavy, čl. 6 ods. 1, čl. 14 dohovoru, čl. 1 dodatkového protokolu a čl. 47 charty napadnutými uzneseniami) a sťažnosti vychádzajú z totožnej právnej argumentácie. Začatie konania pod sp. zn. Rvp 20935/2013 teda bráni tomu, aby proti postupu Okresného súdu Nitra a jeho uzneseniu sp. zn. 17 Er 77/2007 z 31. mája 2012, ako aj proti postupu krajského súdu a jeho uzneseniu sp. zn. 5 CoE 6/2013 z 31. januára 2013 prebiehalo pred ústavným súdom súbežne aj ďalšie konanie. Preto bolo potrebné sťažnosť pôvodne vedenú pod sp. zn. Rvp 21295/2013 odmietnuť z dôvodu neprípustnosti podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 24 písm. b) zákona o ústavnom súde.

2.3 K namietanému porušeniu označených práv postupom okresných súdov v označených konaniach a napadnutými uzneseniami okresných súdov

V čl. 127 ods. 1 ústavy je zakotvený princíp subsidiarity, podľa ktorého ústavný súd môže konať o namietanom porušení práv sťažovateľa a vecne sa zaoberať sťažnosťami iba vtedy, ak sa sťažovateľ nemôže domáhať ochrany svojich práv pred všeobecným súdom. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda automaticky nezakladá aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany tohto základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonne upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. m. m. I. ÚS 103/02, I. ÚS 6/04, II. ÚS 122/05, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06). Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

Pokiaľ ide o napadnutý postup okresných súdov a nimi vydané uznesenia o zastavení exekúcie, ústavný súd vzhľadom na už uvedené poukazuje na skutočnosť, že proti týmto uzneseniam bolo možné podať odvolanie ako riadny opravný prostriedok, čo sťažovateľka aj využila. Označené uznesenia okresných súdov, ako aj sťažovateľkou namietaný postup, ktorý vydaniu rozhodnutí predchádzal, teda bol predmetom súdneho prieskumu krajským súdom. S prihliadnutím na to bolo preto potrebné túto časť sťažností odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

2.4 K namietanému porušeniu označených práv postupom krajského súdu v označených konaniach a napadnutými uzneseniami krajského súdu

Ústavný súd už vo viacerých svojich rozhodnutiach podrobne analyzoval dôvody zjavnej neopodstatnenosti v podstate identických sťažností sťažovateľky a plne sa stotožňuje s dôvodmi, ktoré v nich uviedol, napr. sp. zn. III. ÚS 242/2011 z 31. mája 2011, sp. zn. II. ÚS 473/2011 z 20. októbra 2011, sp. zn. II. ÚS 303/2011 z 24. augusta 2012, sp. zn. III. ÚS 397/2011 z 27. septembra 2011, sp. zn. I. ÚS 227/2012 zo 16. mája 2012, sp. zn. I. ÚS 382/2012 z 22. augusta 2012, sp. zn. I. ÚS 409/2012 z 22. augusta 2012, sp. zn. III. ÚS 7/2013 z 15. januára 2013, sp. zn. II. ÚS 377/2013 z 26. júna 2013 a sp. zn. III. ÚS 453/2013 z 26. septembra 2013, pri akceptovaní právnych záverov rozhodnutí všeobecných súdov o neprípustnosti, resp. zastavení exekúcie, pretože rozhodcovský rozsudok a tiež notárska zápisnica, na podklade ktorých boli exekúcie vedené (resp. navrhnuté), neboli z rôznych dôvodov spôsobilým exekučným titulom na vedenie exekúcie.

Vzhľadom na to, že sťažovateľke sú známe aj iné dôvody odmietnutia jej sťažností, a prihliadajúc na zásady procesnej hospodárnosti, ústavný súd aj v tomto prípade sťažnosti v tejto časti odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti (§ 25 ods. 2 posledná veta zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. júla 2014